

TÜSİAD
YÖNETİM KURULU ÜYESİ
MUHARREM YILMAZ'IN
TÜRKONFED MERSİN ZİRVE TOPLANTISI
AÇILIŞ KONUŞMASI

16 Aralık 2011

Mersin

TÜSİAD AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU (BUSINESSEUROPE) ÜYESİDİR

İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul -Türkiye
Ankara: İnan Cad. No:39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara- Türkiye
Brüksel: 13. Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C.20037-USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris France

Tel: +90 (212) 249 19 29
Tel: +90 (312) 468 10 11
Tel: +32 (2) 736 40 47
Tel: +1(202) 776 77 70
Tel: +49 (30) 288 786 300
Tel: +33 (1) 44 43 55 35

Faks: +90 212 249 13 50
Faks: +90 (312) 428 86 76
Faks: +32 (2) 736 3993
Faks: +1 (202) 776 77 71
Faks: +49(30) 288 786 399
Faks: +33 (1) 44 43 55 46

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org

www.tusiad.org

Sayın Vali, Sayın Bakan, Sayın Belediye başkanı, Kıymetli Katılımcılar, Değerli Basın Mensupları, Sevgili Mersinliler, TÜRKONFED'in Değerli Başkanı ve Sivil toplumun Değerli Önderleri,

TÜSİAD Yönetim Kurulu adına hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum. TÜRKONFED'in 15. Girişim ve İş Dünyası Zirvesi'nde Mersin'de sizlerle birlikte olmaktan büyük mutluluk duyuyorum. Zirvenin başarılı geçmesini diliyor, emeği geçen herkese ve ev sahiplerimiz Mersin SİAD ve DASIFED'e teşekkür ediyorum. Ayrıca, Mersin'i 2013 Akdeniz Oyunları'na ev sahipliği yapacak olması nedeniyle kutlamak istiyorum. Kentlerimizin artan bir şekilde uluslararası organizasyonlara ev sahipliği yapmasını ülkemiz adına çok sevindirici buluyorum.

Saygıdeğer Misafirler,

TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Ümit BOYNER Hanım, her TÜRKONFED zirvesinde olduğu gibi 2011 Mersin zirvesinde de bizlerle birlikte olacaktı, ancak maalesef Fransa Parlamentosunun önümüzdeki günlerde gündemine gelecek olan soykırım iddialarının inkarına ilişkin akılcılıktan uzak bir düzenleme girişimini bertaraf edebilmek ve bu doğrultuda muhatap örgütlerimizi bilgilendirmek amacıyla yapılacak bir dizi faaliyetin hazırlıkları ve gerçekleştirilecek Fransa seyahati nedeni ile bugün bizler ile birlikte olamamıştır. Bu değişikliği anlayışla karşılayacağınızı umuyor ve kendisinin selam ve başarı dileklerini, Sayın Başkanlara ve sizlere iletme görevini, bu vesile ile yerine getiriyorum.

Değerli Katılımcılar,

TÜSİAD olarak, biz, TÜRKONFED'in, iş dünyasının sivil örgütlenmesinin en önemli örneklerinden biri olduğuna inanıyoruz. Bu sebeple, TÜRKONFED ile etkileşimlerimizde, demokrasi eksikimiz için örgütlü bir toplum olmanın önemi ve sivil toplum kuruluşlarının bizim için taşıdığı anlam üzerinde görüşlerimizi paylaşmaya önem veriyoruz. Çünkü örgütlü bir toplum olmanın, sürdürülebilir büyümeyi sağlamamızda, kalkınmamızda, rekabet gücü artmış, bilimde, teknolojiye, sanatta, sporda gelişmiş ülke seviyesine ulaşmamızda hızımızı büyük ölçüde kestiğine inandığımız demokrasi açığımızın giderilmesinde temel bir rol oynadığını düşünüyoruz.

Gelişmiş demokrasilerde, vatandaşlar, toplumsal düzenin sağlanması için kendini yönetme yetkisini bu sorumluluğu alacak kişilere devreder. Bu yetkiyi alanlar, vatandaşa karşı saydam yöntemlerle hesap verme sorumluluğunu taşırlar. Vatandaşlar da pek çok farklı denetim mekanizması ile, -ki bu mekanizmalardan en önemlilerinden biri sivil toplum kuruluşlarıdır- bu kişileri denetler, gerektiğinde demokratik yollarla hesap sorar. Elbette, tüm bu denetime rağmen, yanlış uygulamalar da ortaya çıkar ama bunlar istisna düzeyinde kalır.

Henüz tam olarak çoğulculuğu içine sindirmemiş ve katılımcılığı hayata geçirememiş demokrasilerde ise, yetkiyi taşıyanlar, yetkilerini sanki doğuştan sahip oldukları haklarıymış gibi görür. Vatandaşlar hesap sorma hakkı olduğunun farkında bile değildir. Örgütlenme oranı düşüktür. Örgütlenip, ortak akıl yaratarak katılımcılığı ve denetimi sağlamak yerine, sistemin boşluklarını aramaya ve işini bu yollardan halletmeye yönelir. İşte bu kültür, o toplumun tüm sosyal, ekonomik, siyasi, kültürel ilişkilerine de sirayet eder.

Bizim toplumumuz, ilk örneğe doğru önemli aşamalar kaydetmiş olsa da, maalesef hala ikinci yapı daha ağırlıklı olarak hissediliyor. Bizler ancak, demokratik örgütlenmenin, denetimin, şeffaflığın, katılımcılığın güçlendiği bir toplum ile gelişmişlik yolunda önemli adımlar atılacağına inanıyoruz.

TÜRKONFED gibi bağımsız ve gönüllü sivil toplum kuruluşlarının da bu amaca çok önemli katkı sağladığına inanıyoruz.

Zaten TÜRKONFED'in Genişleme ve Derinleşmesi Projesine, bölgesel federasyonların Kalkınma Ajansları ile uyumlu olarak yeniden yapılandırılmasına verdiğimiz desteğin temelinde de bu inanç yatıyor. Kalkınma Ajanslarının katılımcılığın çok daha etkin sağlandığı yapıya sahip olması için önerilerimizi de her platformda dile getirmeye çalışıyoruz.

Değerli Katılımcılar,

Türkiye'nin demokratikleşmesi, TÜSİAD olarak bizim en önem verdiğimiz alanlardan biri. Yeni anayasa talebimizi bulduğumuz her platformda, çok uzun yıllardır dile getiriyoruz. Çalışmalarımızı ve görüşlerimizi kamuoyu ile paylaşıyoruz. Geçen hafta Yüksek İstişare Konseyi toplantımızda TBMM Başkanı Sayın Cemil Çiçek ile bir araya geldik. Meclis'in toplumun birikiminden daha fazla yararlanmasını sağlamak üzere sivil toplum örgütleriyle yakın görüş alışverişi içinde olmasının da parlamenter sistemimizin güçlenmesine katkı yapacağına inandığımızı ilettik ve kendisinin bu vesile ile yaptığı katılım çağrısından ve yaklaşımından duyduğumuz memnuniyeti ifade etmek isterim.

Uzun süreden beri ilke defa, temsil gücü yüksek bir parlamento ve pek çok farklı görüşün temsil edildiği bir Anayasa Uzlaşma Komisyonunun oluşmuş olması, bizleri özlediğimiz; özgürlüklerin çekincesiz korunduğu; hak ve özgürlüklerin kısıtlanmadığı; kuvvetler ayrılığı dengesinin işlediği; yargının tarafsız ve bağımsız şekilde çalışmasının garanti altına alındığı; yasama organının denetleme görevini hakkıyla yapabildiği; hesap vermenin istisna değil kural olduğu; hiçbir azınlığın sesinin bastırılmadığı; seçim sisteminin insanın adalet duygusunu zedelediği; partiler kanununun tabanın ve seçmenin sesinin duyulmasına imkan tanıdığı; güçlendirilmiş bir parlamenter sistem anayasasının 2012'de hayata geçmesi yönünde umutlandırıyor.

Bu noktada, gelişmiş demokrasi olma yönünde, belki iç dinamiklerimizle çok daha uzun yıllar sürececek bir dönüşümün gerçekleşmesine ciddi katkı sağlayan AB uyum süreci hakkında da görüşlerimi de sizlerle paylaşmak istiyorum. Euro krizini merkeze alarak ve konjonktürel bazı gelişmelerin yanılması ile AB'ye karşı yer yer geliştiğini gördüğümüz yaklaşımın vizyoner bir bakış olduğunu düşünmüyoruz.

Öncelikle, mevcut sorunlarına geliştirilecek çözümler ile orta ve uzun dönemli yararlarına büyük ölçüde inandığımız küreselleşme sürecinin en önemli prova evresi olarak AB'yi görüyoruz. Gerçekleşeceğine inanmamakla birlikte, AB'nin siyasi ve iktisadi başarısızlığının, bu küreselleşme süreci için büyük bir kayıp olacağını düşünüyoruz. Bu kapsamda, AB'yi sadece Türkiye'nin üye olacağı bir kulüp olarak değerlendirmenin son derece yanlış olduğuna, küreselleşmenin ciddi bir halkası olarak AB'nin sağlanması ve güçlenmesi ile daha sağlıklı bir küreselleşme süreci yaşayacağımıza inanıyoruz.

Bu kapsamda, G20 üyesi olan Türkiye'nin mevcut durumu kenardan izlemesi, büyük resmi kaçırmadan, çevresinde önemli siyasi dalgalanmaların da olduğu bir ortamda, AB'nin yeniden şekillenme sürecinde çok daha aktif rol alan, katılımcı ve yön verici bir pozisyonu benimsemesi, bizlerin daha fazla görmek istediği tablodur.

Değerli Katılımcılar,

Biliyorsunuz, küresel finansal kriz sonrası ortaya çıkan durgunluk ortamında, birçok gelişmiş ekonomide kamu maliyesi ve borç dinamiklerinin sürdürülemez hale gelmiş olduğunun farkedilmesi ve bu alanlardaki risklerin daha da yüksek risk primleri dahilinde fiyatlanmaya başlanmasıyla ortaya çıkan kısır döngü, AB ekonomilerini ve dünya ekonomisini sarsan bir kriz yönünde ilerliyor.

Hatırlarsak, ülkemiz de, AB ülkeleri gibi, 2008-2009 küresel krizinden olumsuz etkilenmişti. Her ne kadar, ülkemizde kurtarma operasyonlarına ihtiyaç duymasak da, 2008 yılı sonundaki düzenlemeler ve 2009 yılı başındaki ekonomik önlemler paketi gibi, mali alanı güçlendirme ve buradan elde edilen kapasiteyi kullanarak ekonomik faaliyeti teşvik etme yönünde adımlar atmak durumunda kalmıştık. Krize karşı alınan bu önlemlerin kamu dengeleri üzerindeki net etkisi başlangıçta olumsuz olmuş, ancak, 2010 yılında ekonomide yaşanan güçlü toparlanma, kamu finansmanı istikrarında ciddi bir bozulma ortaya çıkmamıştı. Böylelikle, AB ekonomilerine ve diğer gelişmiş ekonomilere göre, sağlıklı görünüm arz eden mali alan, krizle mücadelede olumlu yönde fark yaratmamıza olanak sağlamıştı. Ancak, kurtarma operasyonlarının olmadığı, görece kısıtlı bir kamu mali teşvik programı altında bile, kamu dengelerinde istikrarın korunabilmesi, varlık barışı, kamu alacaklarının yeniden yapılandırılması, artan cari açıkla gelen ithalat vergileri sayesinde mümkün olabilmişti. Diğer bir ifadeyle, ekonomiyi görece kısıtlı bir programla desteklemek için bile farklı ve sürekliliği belirsiz yaklaşımlarla ekstra kamu geliri yaratma ihtiyacı oluşmuştu.

Bu son tecrübe bile, krizlerle mücadele açısından, güçlü mali yapının ve başta vergi olmak üzere sağlıklı kamu gelirlerinin önemini açıkça gözler önüne sermektedir. Hepimizin bildiği üzere, her seferinde aflar ve yeniden yapılandırmalar yoluyla kamu finansmanında istikrarı onarmamız, cari açık gibi bir soruna bağlı ithalat vergilerine güvenerek kamu maliyesinin gücünden bahsetmemiz imkansızdır. Bu durumda, geriye kalan en akılcı seçenek, bir an önce sağlıklı, sürdürülebilir vergi gelirlerine yönelmek ve bu amaçla bir vergi reformu için bir an önce harekete geçmektir.

Elbette, sağlam vergi gelirlerine dayalı güvenilir bir mali alan yaratmak, bir vergi reformunun birincil gerekçesi olamaz. Zaten, bugüne kadar farklı vesilelerle ifade ettiğimiz gibi, acil bir vergi reformuna duyulan ihtiyacın en az bunun kadar önemli başka gerekçeleri mevcuttur. Kayıtdışı kesim nedeniyle kayıtcı kesim ve (dolaylı vergiler yoluyla) düşük gelir grupları üzerine giderek daha fazla binmeye başlayan yükün kayıtcı kesimi büyütürken adil bir şekilde dengelenmesi başta olmak üzere, vergi sisteminin sadeleştirilmesi, toplumda vergi bilincinin ve vergi ile demokratik temsilin ilişkisinin yükseltilmesi, vergilerin rekabeti bozucu ve ekonomik faaliyetleri saptırıcı etkilerinin en aza indirilmesi ve piyasa aksaklıklarının daha etkin yönetimine olanak sağlanması akla gelen diğer önemli gerekçeler olarak karşımıza çıkmaktadır. Vergi sisteminin, tasarruf, yatırım, sermaye birikimi ve büyüme açısından destekleyici ve teşvik edici bir yapıya kavuşturulması ihtiyacı ise, ayrıca vurgu gerektiren bir diğer temel gerekçedir.

Bu genel ihtiyaçları karşılayan yeni bir vergi sisteminin, sadece krizlere karşı ekonomimizin kamu maliyesi alanını güçlendirmekle kalmayacağı, bunun ötesinde sürdürülebilir bir büyüme için ülkemiz ekonomisine çok değerli rekabetçi özellikler kazandıracığı aşikardır.

Bugün için Türkiye'nin ekonomik dengeleri nispi olarak iyidir. Ancak nispi olarak olumlu dengelerimizin, gerekli mikro reformlar yapılmadığı takdirde, süratle bozulabileceği ihtimalini de gözden kaçırmamalıyız. Gün gelecek AB ve ABD ekonomileri toparlanacaktır. Türkiye'yi ileride daha etkili bir ekonomik aktör haline getirecek adımların atılması için fırsat anı bugündür. Gelişmiş

ekonomilerdeki sorunları, bizi etkilemeyecek gelişmeler olarak görmeyip, bir an önce yeni reformlarla ülkemiz ekonomisini daha da güçlendirmemiz gerekmektedir. AB ekonomilerinde krizi yönetmek için geçtiğimiz günlerde Brüksel'deki zirvede ortaya konulan temel ilkeleri, bizim de dikkate almamız, mali disiplin ve kısa bir dönem öncesine kadar ülkemiz gündeminde yer alan mali kural gibi konuları titizlikle bir kez daha gözden geçirmemiz gerekmektedir.

Türkiye'nin göreceli durumunun iyi olduğu bu süreçte yapılması gerekenlere ilişkin bir başka bölüm ise Sanayi Stratejisinde kapsamlı bir şekilde yer almaktadır. Mevcut durum, iyi yönetildiği takdirde, dünya toparlanmaya gittiğinde, rakibimiz olan bir dizi ülkenin önüne geçebilmemiz mümkün olabilir. Ancak, göreceli olarak durumumuzdaki avantajın bir rahavet getirmesi, atılması gereken adımların zamanında atılmaması, Türkiye'nin bir tür orta gelir grubu ülkeler kavşağında takılıp kalmasına ve yüksek refah düzeyi için gerekli verimlilik artışlarını sağlayamayarak, orta gelir düzeyi tuzağına düşmesine neden olacaktır. Bizlerin hedefi ise elbette, yüksek gelir grubunda, kalkınma hedeflerine ulaşmış bir Türkiye'dir.

İşte, 2012'nin böyle bir Türkiye için atağa kalktığımız bir yıl olmasını temenni ederim. Bu süreçte bizlere, yani iş dünyasına önemli görevler düştüğünün de altını çizmek isterim.

Organizasyonda emeği geçen herkese tekrar teşekkür eder, hepinize güzel ve mutlu bir yeni yıl dilerim.